

Raport privind activitatea MOLDAC

2019

CUPRINS

Introducere	2
1. Organigrama MOLDAC.....	3
2. Planuri și Obiective	4
3. Consiliul de Acreditare - structură pentru asigurarea imparțialității	4
4. Comitete Tehnice.....	5
5. Personalul MOLDAC.....	6
6. Evaluarea paritară	7
7. Procesul de acreditare a organismelor de evaluare a conformității	9
7.1 Schema de acreditare ISO / IEC 17025 încercări.....	11
7.2 Schema de acreditare ISO / IEC 17025 etalonări.....	11
7.3 Schema de acreditare ISO 15189	11
7.4 Schema de acreditare ISO/IEC 17020	12
7.5 Schema de acreditare ISO / IEC 17065	13
7.6 Schema de acreditare ISO / IEC 17021-1	13
8. Domenii/subdomenii noi.....	14
9. Reclamații.....	14
10. Apeluri	15
11. Activități de promovare a acreditării	15
12. Instruirile MOLDAC	16
13. Transparența	16
14. Colaborarea la nivel național	16
15. Colaborarea la nivel internațional.....	17

Introducere

Pe parcursul anului 2019 activitatea MOLDAC a fost axată pe pregătirea Organismului Național de Acreditare pentru evaluarea paritară (la nivel de omologi) de către echipa Cooperării Europene pentru Acreditare (EA), care a avut loc în perioada 15-22.02.2019, precum și pe realizarea acțiunilor necesare, rezultate din constatările echipei EA:

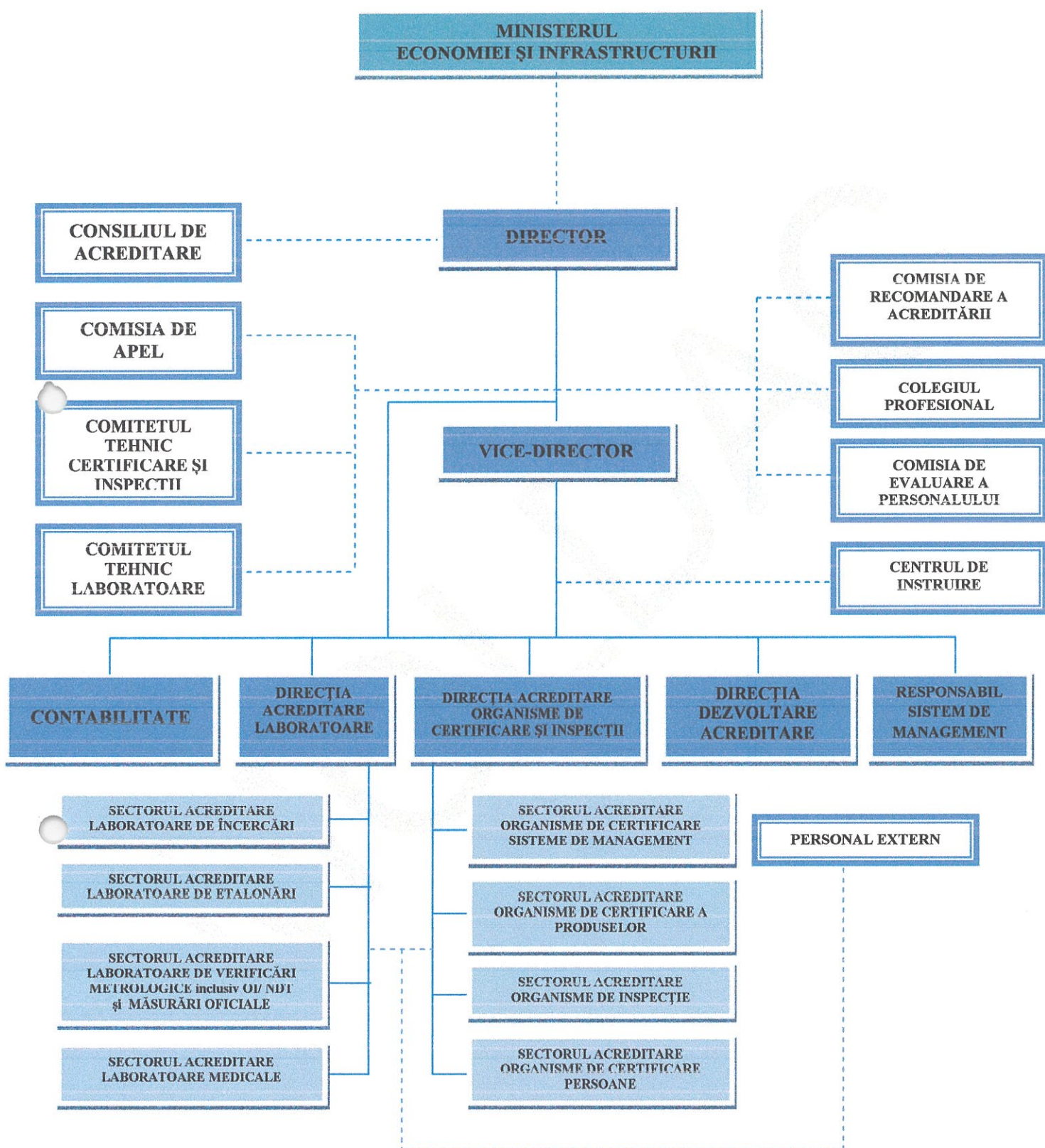
- în vederea menținerii de către MOLDAC a statutului de semnatar al Acordului de recunoaștere Bilaterală cu Cooperarea Europeană pentru Acreditare EA BLA și a recunoașterii internaționale ILAC-MRA, conform cerințelor Regulamentului (CE) 765/2008, ISO/IEC 17011 și documentelor EA, ILAC, IAF
- și tranziția la cerințele noii versiuni a standardului de referință ISO/IEC 17011:2017.

Ca urmare a acestei evaluări, efectuate în baza unor criterii și proceduri de evaluare clare și transparente stabilite de organisme europene și cele internaționale de acreditare (EA/ILAC/ IAF), a fost demonstrată conformarea MOLDAC cu noile cerințe a standardului ISO/IEC 17011, cu prevederile Legii nr.235/2011, Regulamentului CE 765/2008 și cu documentele EA, IAF, ILAC aplicabile.

Ca rezultat, Consiliul EA MAC la data de 02-03.10.2019 în Vilnius a luat decizia ca MOLDAC rămâne semnatar EA BLA pentru toate domeniile recunoscute anterior, concomitent a fost luată decizia că MOLDAC își menține pentru 4 ani statutul de semnatar al Acordului de Recunoaștere Bilaterală cu Cooperare Europeană pentru Acreditare (EA BLA) și că MOLDAC a efectuat cu succes tranziția de la ISO/IEC:2004 la ISO/IEC:2017

Activitatea MOLDAC pentru anul 2019 a fost destul de dificilă, dar totodată rodnică în evenimente, benefică atât pentru activitatea MOLDAC, cât și pentru întreaga infrastructură a calității din Republica Moldova.

1. Organigrama MOLDAC

2. Planuri și Obiective

MOLDAC își desfășoară activitatea în conformitate cu planuri/programe care sunt întocmite în baza obiectivelor strategice MOLDAC. Toate planurile/programele sunt concrete/specifice, conțin termeni, responsabili.

- Plan de activitate
- Planul de acțiuni al Centrului Național de Acreditare (MOLDAC)
- Planul de acțiuni ce rezultă din analiza de management
- Plan de îmbunătățire
- Plan de dezvoltare a domeniilor noi
- Program anual de Evaluare a Organismelor de Evaluare a Conformității
- Program anual de instruire
- Program de monitorizări
- Bugetul financiar

MOLDAC are stabilite 4 Obiective strategice:

- I. Menținerea de către MOLDAC a statutului de semnatar al Acordului de recunoaștere Bilaterală cu Cooperarea Europeană pentru Acreditare EA BLA și a recunoașterii internaționale ILAC-MRA
- II. Menținerea statutului de semnatar al IAF MLA
- III. Consolidarea încrederii autorităților de reglementare, consumatorilor, producătorilor și OEC în competența, imparțialitatea și integritatea serviciilor de acreditare oferite de MOLDAC
- IV. Extinderea domeniului de competență al MOLDAC în beneficiul economiei naționale, oferind suport implementării Acordului de Asociere cu UE

În vederea atingerii obiectivelor stabilite, pentru anul 2019 au fost identificate 11 activități, fiind stabiliți termeni de realizare și responsabili. Toate activitățile au fost realizate.

3. Consiliul de Acreditare - structură pentru asigurarea imparțialității

Conform art. 10 din Legea nr. 235/2011, Consiliul de acreditare (CA) este constituit din reprezentanți ai părților interesate, este organizat și funcționează în baza Regulamentului de Organizare și Funcționare al Consiliului de Acreditare. și activând pe baze obștești și deciziile acestuia au caracter de recomandare.

Consiliul de Acreditare este format din 11 membri, care asigură participarea eficientă și echilibrată a tuturor părților direct sau indirect interesate în activitatea de acreditare, fiind reprezentanți ai următoarelor grupuri de părți interesate:

1. Autorități cu funcții de reglementare interesate în dezvoltarea acreditării și evaluării conformității;
2. Organisme de evaluare a conformității acreditate;
3. Beneficiari ai activităților de evaluare a conformității;
4. Consumatori.

CA este un organ consultativ, deciziile acestuia purtând caracter de recomandare. La luarea acestora, în Consiliul de Acreditare părțile interesate sunt reprezentate în măsură egală, prin vot echitabil.

Lista membrilor Consiliului de Acreditare

Numele, prenumele	Funcția
1. Grupul reprezentanților autorităților cu funcții de reglementare interesate în dezvoltarea acreditării și evaluării conformității	
BEJAN Viorica	șef adjunct Direcția infrastructura calității și securitate industrială, Ministerul Economiei și Infrastructurii
ȘARBAN Vasile	șef direcție politici de producție, procesare și reglementare a producției de origine vegetală Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
ȘICI BORODIN- Olesea	consultant, direcția profesii și servicii juridice Ministerul Justiției
2. Grupul reprezentanților organismelor de evaluare a conformității acreditate	
PRISAC Victoria	vicepreședinte, Asociația Patronală Profesională în domeniul Metrologiei și Calității Produselor
MANOLOV Nicolai	conducător, Organismul de Certificare a Produselor cu Grad Sporit de Pericol "CTSIC"
RAȚĂ Sergiu	director general, Laborator Medical din cadrul SC "IMUNOTEHNOMED"
3. Grupul reprezentanților beneficiarilor activităților de evaluare a conformității	
CALENIC Natalia	vicepreședinte, Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova
MALANCIUC Iurie	secretar, Asociația Republicană a Producătorilor Agricoli "UniAgroProtect" (UAP)
BREAHNĂ Elizaveta	Expert coordonator (responsabil vinificație), Oficiul Național al Viei și Vinului
4. Grupul reprezentanților consumatorilor	
VARTA Violina	Director adjunct, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieții
5. Centrul Național de Acreditare (MOLDAC)	
SPOIALĂ Eugenia	director, Centrul Național de Acreditare (MOLDAC)

Activitatea Consiliului de Acreditare se desfășoară sub formă de ședințe, care au loc semestrial sau ori de câte ori este necesar. Ședințele se convoacă de către MOLDAC, precum și la solicitarea a cel puțin 3 membri ai Consiliului de Acreditare, cu argumentarea necesității convocării.

În anul 2019 au avut loc 4 ședințe ale Consiliului de Acreditare în cadrul cărora au fost discutate diferite subiecte, precum și acțiunile care au rezultat din evaluarea paritară a MOLDAC.

4. Comitete Tehnice

MOLDAC are asigurat accesul la expertiza tehnică necesară legată direct de activitatea de acreditare prin intermediul Comitetele Tehnice, în componența cărora sunt incluși reprezentanți din cel puțin următoarele părți interesate:

- Autorități de reglementare
- Mediu universitar și domeniul științei,
- OEC acreditate,
- Beneficiari a activităților de evaluare a conformității (Camera de Comerț, Asociațiile producătorilor, Organizații Neguvernamentale, etc.),
- Consumatori,

- Șefii Direcțiilor Acreditare Laboratoare și Organisme de Certificare și Inspecții.

În cadrul MOLDAC sunt create 2 Comitete Tehnice:

- Comitetul Laboratoare – pentru aspectele tehnice legate de laboratoare de încercări, etalonări, medicale, verificări metrologice și încercări nedistructive.
- Comitetul Certificare și Inspecție – pentru aspectele tehnice legate de certificare (sisteme de management, produse, persoane, etc) și inspecție.

Pe parcursul anului 2019 au avut loc 2 ședințe ale Comitetului Laboratoare și 2 ședințe a Comitetului Certificare și Inspecție, în cadrul cărora au fost discutate și avizate atât documente de referință pentru Organismele de Evaluarea Conformității, cât și documentele informative, criterii de evaluare a schemelor de evaluarea conformității, etc.

Totodată, în cadrul acestor ședințe, membrii Comitetelor Tehnice MOLDAC sunt informați privind deciziile Comitetelor Cooperării Europene pentru Acreditare (EA), care își desfășoară activitatea de două ori pe an (sesiuni primăvară și toamnă).

5. Personalul MOLDAC

Realizările marcante ale MOLDAC din anul 2019 se datorează personalului intern și extern competent implicat în procesul de acreditare.

Personalul MOLDAC constă din:

1. Personal intern – 25 persoane, din care
 - 9 Evaluatori Șefi
 - 2 Evaluatori

2. Personal extern – 201, din care

- 4 Evaluatori Șefi
- 89 Evaluatori Tehnici
- 108 Experți Tehnici

Pe parcursul anului 2019 au fost contractați 25 Experți Tehnici, care s-au încadrat în procesul de acreditare, cu rolul de a furniza cunoștințe sau expertiză specifice referitoare la domeniul de acreditare evaluat. Experții tehnici au fost instruiți înainte de a fi implicați în evaluări la fața locului, conform prevederilor procedurii interne MOLDAC.

Totodată, pe parcursul anului 2019 au fost reziliate contractele individuale de muncă cu 19 de persoane, atât Evaluatori Tehnici, cât și Experți Tehnici, din diferite motive.

6. Evaluarea paritară

Organismul Național de Acreditare MOLDAC pe parcursul ultimilor ani a fost evaluat după cum urmează:

- În perioada 26-27 ianuarie 2015 a avut loc pre-evaluarea paritară a Organismului Național de Acreditare MOLDAC. Evaluarea a fost efectuată de către echipa de evaluare a Cooperării Europene de Acreditare;
- În perioada 11-15 aprilie 2016 a avut loc o evaluare simulată în cadrul urât proiectului Twinning Light – „Suport pentru Centrul Național de Acreditare MOLDAC”, realizată de Agenția de Acreditare din Italia ACCREDIA cu suportul Comisiei Europene.
- În perioada 15-25 februarie 2017 a avut loc prima evaluarea paritară (la nivel de omologi) a Centrului Național de Acreditare MOLDAC, de către echipa Cooperării Europene pentru Acreditare (EA).

MOLDAC a fost evaluat pentru prima dată și a demonstrat competența sa pentru următoarele schemele de acreditare solicitate pentru recunoașterea EA BLA:

- laboratoare de încercări - ISO/CEI 17025
- laboratoare de etalonări - ISO/CEI 17025
- laboratoare medicale - ISO 15189
- organisme de certificare produse - ISO/CEI 17065
- organisme de certificare sisteme de management al calității - ISO/CEI 17021 și ISO/CEI TS 17021-3
- organisme de certificare sisteme de management al siguranței alimentelor - ISO/CEI 17021 și ISO/TS 22003
- organisme de inspecții - ISO/CEI 17020.

În rezultatele acestei evaluări echipa EA a emis 7 neconformități, 8 îngrijorări și 7 comentarii.

În anul 2019, Evaluarea paritară (la nivel de omologi) a Centrului Național de Acreditare (MOLDAC) de către echipa Cooperării Europene pentru Acreditare (EA) a fost efectuată în perioada 15-22 februarie 2019 și a avut drept scop menținerea statutului MOLDAC de semnatar al EA BLA conform cerințelor Regulamentului (CE) 765/2008, ISO/IEC 17011 și documentelor EA, ILAC, IAF și tranziția la cerințele noii versiuni a standardului de referință ISO/IEC 17011:2017.

Evaluarea a fost realizată în conformitate cu documentul EA (EA-2/02). A fost evaluat sistemul de management MOLDAC și au fost organizate 8 evaluări asistate, 4 pentru DA/LAB și 4 pentru DA/OCI. Concomitent, echipa EA a evaluat prin înregistrări 18 dosare, dintre care 8 ale DA/OCI și 10 ale DA/LAB, după cum urmează:

Pentru DA/LAB

- ✓ Evaluare de supraveghere a Laboratorului Chimic de Încercări al SRL „Moldovatransgaz”, 19.02.2019

- ✓ Evaluare privind acreditarea inițială a Laboratorului de Încercări din cadrul SC „ADD-PRODUCTION” SRL, 20.02.2019
- ✓ Evaluare de supraveghere a Laboratorului de Etalonări din cadrul SRL „Alex Sistem”, 21.02.2019
- ✓ Evaluare de supraveghere a Laboratorului de analize medicale „INVITRO Diagnostics” SRL

Pentru DA/OCI

- ✓ Evaluare de reînnoire a acreditării Organismului de Certificare Sisteme de Management al Calității din cadrul Centrului de Metrologie Aplicată și Certificare, 15.02.2019.
- ✓ Evaluare privind acreditarea inițială a Organismului de Inspecție (tip A) în domeniul controlului nedistructiv din cadrul SRL „Centrul pentru Testare Nondistructivă”, 21.02.2019
- ✓ Evaluare de supraveghere a Organismului de Certificare a produselor de uz fitosanitar din cadrul ÎS „Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de uz Fitosanitar și a Fertilizantilor”, 19.02.2019
- ✓ Evaluare de supraveghere a Organismului de Certificare a produselor din cadrul SRL „CERTMATCON”

Concomitent echipa EA a evaluat prin înregistrări 18 dosare, și anume:

- laboratoare de etalonări – 2
- laboratoare de verificări metrologice - 2
- laboratoare de încercări – 3
- laboratoare medicale – 2
- organisme de certificare produse – 5
- organisme de certificare sisteme de management – 3
- organisme de inspecție – 1

În urma evaluării paritare, echipa EA a emis un raport cu **zero neconformități**, 10 - îngrijorări, 8 – comentarii.

MOLDAC a stabilit cauzele și a elaborat un Plan pentru acțiunile corective pentru înlăturarea îngrijorărilor, în care au fost stabilite 34 de acțiuni corective pentru îngrijorări și 8 acțiuni corective pentru comentarii, care au fost acceptate de către echipa de evaluare EA. Toate acțiunile propuse au fost realizate în termenii stabiliți.

În timpul Consiliului al 42-a EA MAC care a avut loc în perioada 02-03.10.2019 în Vilnius, Lituania, au fost analizate informații a re-evaluării MOLDAC din perioada 15-22.02.2019.

Ca rezultat Consiliul EA MAC a luat decizia ca MOLDAC rămâne semnatar EA BLA pentru domeniile:

- ✓ Etalonări ISO/IEC 17025,
- ✓ Încercări ISO/IEC 17025,
- ✓ Analize medicale ISO 15189,
- ✓ Inspecție ISO/IEC 17020,
- ✓ Certificarea Produselor ISO/IEC 17065

✓ Certificarea Sistemelor de Management ISO/IEC 17021-1

Rezultatele evaluării paritare, precum și statutul său de semnatar EA BLA, ILAC-MRA, au fost comunicate părților interesate, și anume: membrilor Consiliului de Acreditare, membrilor Comitetelor Tehnice, autorităților de reglementare, solicitanților acreditării, etc.

Pentru a demonstra conformarea continuă în raport cu criteriile stabilite în standardul de referință pentru organisme de acreditare și în scopul menținerii statutului de semnatar EA BLA, în 2023 în cadrul MOLDAC, urmează să aibă loc următoarea evaluare EA.

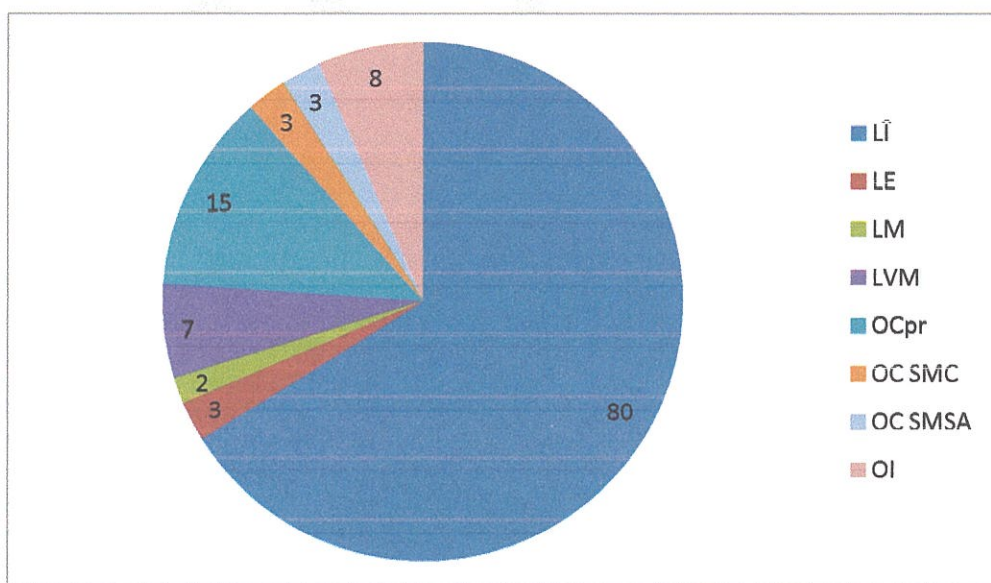
7. Procesul de acreditare a organismelor de evaluare a conformității

În procesul de acreditare a OEC se utilizează standardele internaționale și documentele EA, ILAC, IAF recunoscute la nivel european și internațional.

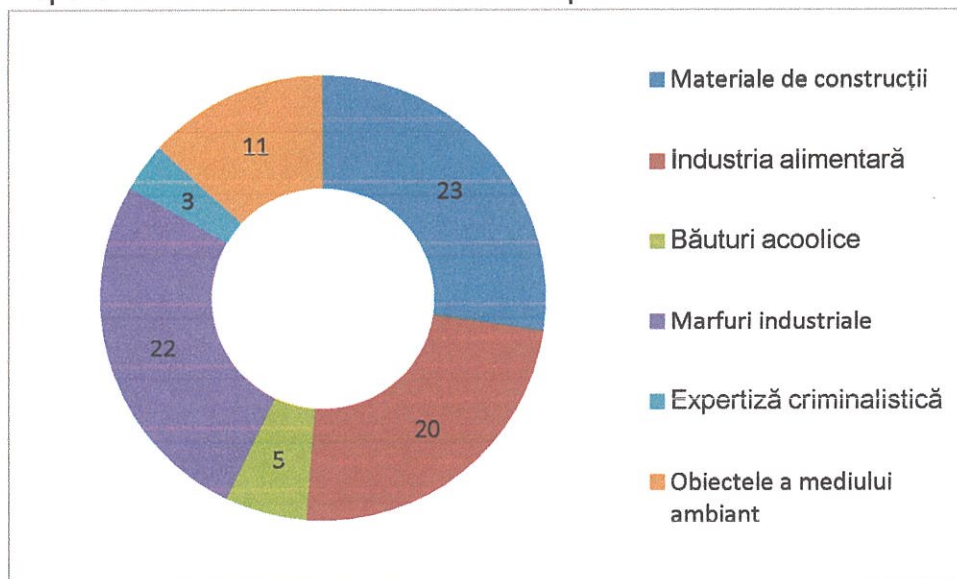
MOLDAC a acreditat 121 OEC, dintre care:

- Laboratoare de încercări (conform ISO/CEI 17025) – 80,
- Laboratoare de etalonări (conform ISO/CEI 17025) – 3,
- Laboratoare medicale (conform ISO 15189) – 2,
- Organisme de certificare produse (conform ISO/CEI 17065) – 15,
- Organisme de certificare sisteme de management al calității (ISO/CEI 17021-1) – 3,
- Organisme de certificare sisteme de management siguranța alimentelor (ISO/CEI 17021-1 și ISO/TS 22003) – 3 ,
- Laboratoare de verificări metrologice (Organisme de Inspecție) (ISO/CEI 17020) – 7,
- Organisme de inspecție (conform ISO/CEI 17020) – 7

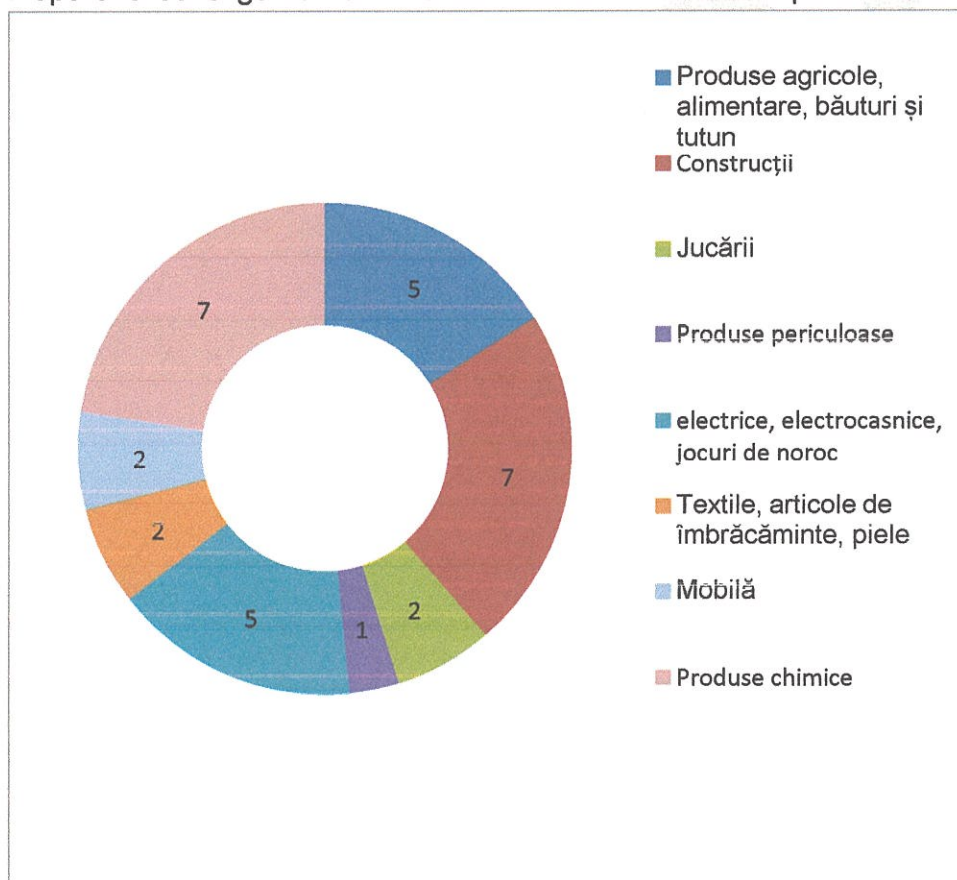
Reprezentarea grafică a distribuirii numărului de OEC acreditate pentru fiecare schemă de acreditare

Repartizarea Laboratoarelor acreditate pe domenii

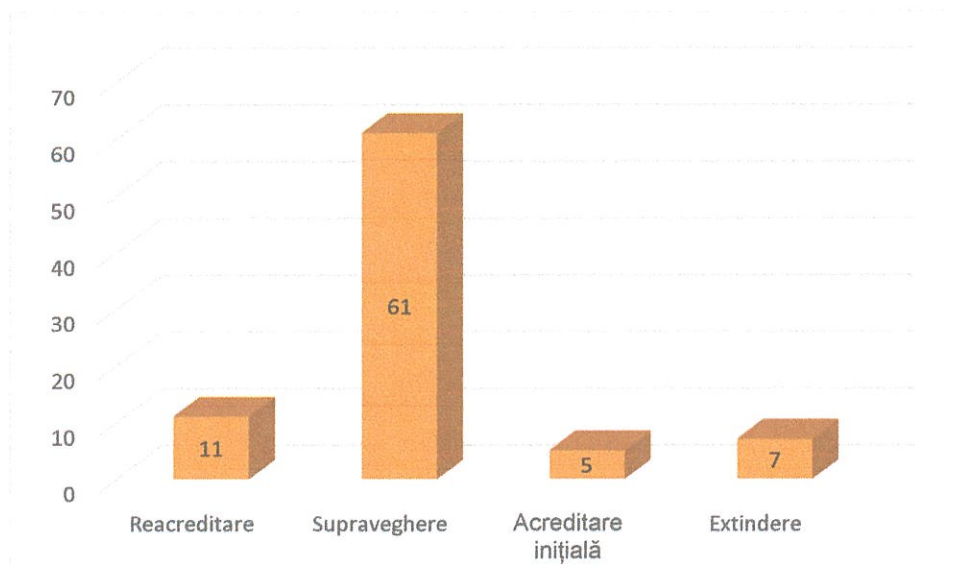
Repartizarea Organismelor de Certificare a Produselor pe domenii

7.1 Schema de acreditare ISO / IEC 17025 încercări

În anul 2019, au fost supuse procesului de acreditate 80 de laboratoare de încercări, dintre care: 11 au fost supuse evaluării de reacreditare, 61 – supravegherii, 5 acreditării inițiale, iar 7 și-au extins domeniul.

Din totalul de 80 de laboratoare, 55 sunt din sectorul privat, 25 – de stat.

Totodată, pe parcursul anului a fost retrasă acreditarea pentru 6 laboratoare.

7.2 Schema de acreditare ISO / IEC 17025 etalonări

În anul 2019, 2 laboratoare de etalonări au fost supuse evaluării de reacreditare și 1 evaluării de supraveghere.

Domeniile de acreditare sunt:

- Mărimi geometrice, termice, mecanice (mase), volum, forță (presiune), fizico-chimice, electrice, debite.
- Mărimi mecanice (mase)

Totodată, un Laborator de etalonări (CMAC) a fost suspendat pentru tot domeniul, iar 2 laboratoare și-au restrâns domeniul.

Din cele 3 laboratoare de etalonări acreditate: 2 sunt din sectorul de stat, iar 1 din sectorul privat.

7.3 Schema de acreditare ISO 15189

Domeniul de competență al MOLDAC pentru schema de acreditare conform ISO 15189 (analize medicale):

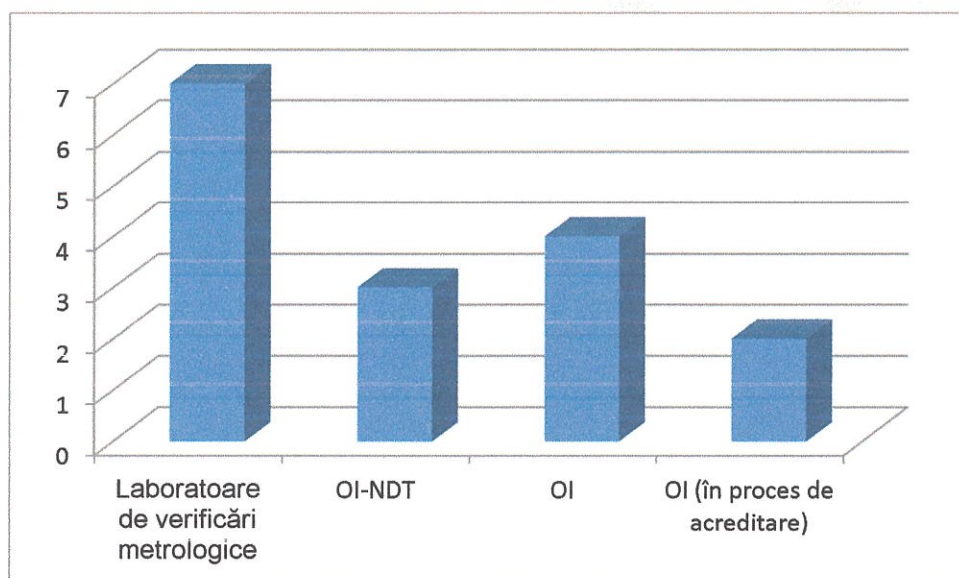
Nr	Material analizat	Tip analize
1.	Sânge, ser, urina	Chimie clinică, Hematologie, Imunologie, Biologie moleculară Citologie, Histopatologie Colectarea materialului.
2	Secretii faringiene, secretii nazale, urina, secretii vaginale si uretrale, materii fecale, culturi microbiene	Microbiologie:

În Republica Moldova sunt acreditate 2 Laboratoare medicale care fac parte din sectorul privat.

7.4 Schema de acreditare ISO/IEC 17020

În baza schemei de acreditare ISO/IEC 17020 sunt supuse procesului de evaluare:

1. Laboratoare de verificări metrologice - 7
2. Organisme de inspecție – încercări nedistructive - 3
3. Organisme de inspecție – inspecția dispozitivelor medicale, produselor petroliere, produse periculoase, criminalistică - 4

Totodată, pe parcursul anului 2019, 8 LVM au fost suspendate, iar altele 3 și-au restrâns domeniul de acreditare.

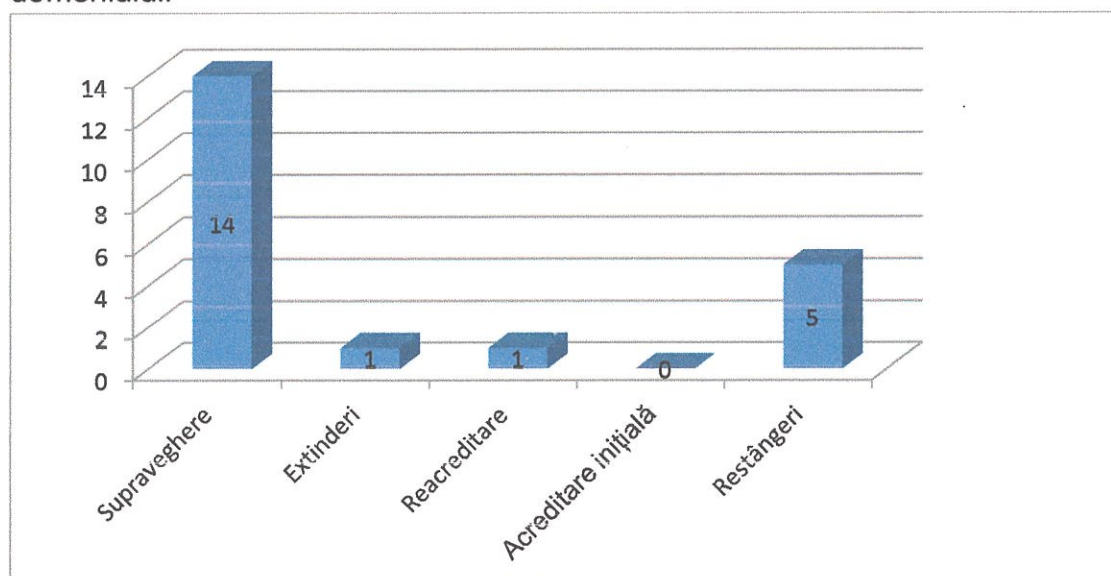
Un organism de inspecție (Combuserice) a fost suspendat, iar unui i-a fost retrasă acreditare (Veritrans PLUS).

Din OEC acreditate pe schema ISO/IEC 17020, 11 fac parte din sectorul privat, iar 2 sunt de stat.

7.5 Schema de acreditare ISO / IEC 17065

În anul 2019 au fost supuse procesului de acreditare 15 organisme de Certificare a produselor (OCpr), dintre care 14 au fost supuse evaluării de supraveghere, iar 1 – evaluarea în scop de reînnoire.

Totodată, un OCpr și-a extins domeniul de acreditare, iar 5 au solicitat restrângerea domeniului.

Din 15 OCpr acreditate, 10 sunt din sectorul privat, iar 6 de stat.

7.6 Schema de acreditare ISO / IEC 17021-1

Domeniul de competență al MOLDAC schema de acreditare conform ISO/IEC17021-1:

Sistem de management al calității	
Domeniul de acreditare	Denumirea OEC
3 Produse alimentare, băuturi și tutun	CMAC
4 Textile și produse textile	CMAC
16 Beton, ciment, var, ipsos, etc	CMAC
17 Metale de bază și produse fabricate din metal	CMAC
19 Echipamente electrice și optice	CMAC
28 Construcții	CMAC, SIM CERT
18 Mașini și echipamente	CMAC
23 Producție neclasificată în altă parte	CMAC
29 Comerțul cu ridicata și cu amănuntul; Repararea autovehiculelor, motocicletelor și a bunurilor personale și de uz gospodăresc	CMAC
31 Transport, depozitare și comunicații	CMAC

Sistem de management al siguranței alimentului	
C Fabricarea produselor alimentare	CMAC, SIM CERT, Intertest
F Distribuție	Intertest
G Furnizare de transport și servicii de depozitare	CMAC

În anul 2019, Organismele de certificare a sistemelor de management au fost supuse:

- Evaluării de reacreditare - 2 (OC SMC, OC SMSA)
- Evaluării de supraveghere – 2 (OC SMC, OC SMSA)
- Acreditare inițială – 1 (OC SMSA)
- Extindere – 1 (OC SMSA)

Din 5 OC SMC/SMSA acreditate, 3 sunt din sectorul privat, iar 2 de stat.

8. Domenii/subdomenii noi

În anul 2019, analizând solicitările OEC, MOLDAC a decis să se pregătească și să-și extindă competența pentru noi domenii/subdomenii de acreditare, și anume:

1. schema de acreditare ISO/IEC 17024
2. schema de acreditare ISO 14065

2 subdomenii noi a schemei ISO/IEC 17025 :

- sănătate animală (în proces)
- mediu ocupațional și ambiental (în proces)

2 subdomenii noi a schemei ISO/IEC 17020 :

- inspecția produselor periculoase, (OEC acreditat)
- domeniul economico-ingineresc, tehnico-ingineresc, psihologico judiciar etc (în proces).
- inspecția periodică după reparația mijloacelor de joc, (în proces)

9. Reclamații

Reclamație este exprimare a insatisfacției de la orice persoană sau organizație în adresa Organismului Național de Acreditare.

Tratarea reclamațiilor în cadrul MOLDAC are loc în conformitate cu procedura PR-05 „Tratarea reclamațiilor și apelurilor”.

Reclamațiile se pot referi la:

- a) activitățile desfășurate de personalul MOLDAC în procesul de acreditare,
- b) la activitățile desfășurate de OEC acreditate de MOLDAC, sau de clienții acestora.

Pe parcursul anului 2019, în adresa MOLDAC au parvenit 6 reclamații, dintre care 3 se referă la activitățile desfășurate de OEC acreditate de MOLDAC și 3 se referă la activități desfășurate de MOLDAC în procesul de acreditare.

Reclamațiile depuse la MOLDAC referitoare la activitățile desfășurate de OEC acreditate de MOLDAC au fost redirectionate către OEC vizate, precum și reclamantii au fost informați despre necesitatea de a se adresa direct OEC.

MOLDAC nu a primit nici un răspuns de insatisfacție din partea OEC referitor la reclamația depusă.

Reclamațiile referitoare la activitățile desfășurate de MOLDAC în procesul de acreditare au fost tratate în conformitate cu procedura MOLDAC fiind respectați termenii stabiliți cu feedback pozitiv.

10. Apeluri

Apelurile care se referă la deciziile nefavorabile referitoare la acreditare luate de MOLDAC, în adresa activității unui OEC acreditat se tratează de Comisia de Apel în conformitate cu procedura PR-05 „Tratarea reclamațiilor și apelurilor”.

Comisia de apel își desfășoară activitatea în baza Regulamentului Comisiei de Apel, aprobat la data de 20.10.2018, membrii fiecărei comisii fiind selectați din Lista potențialelor candidaturi ai CAp (actualizată la data de 12.03.2019).

Pe parcursul anului 2019, în adresa MOLDAC au fost depuse 3 apeluri (CMAC), dintre care 2 au fost validate ca fiind apeluri, respectând prevederile procedurii și unu nu a fost validat dat fiind faptul că nu au fost prezentate argumente veridice, materiale concrete, autentice care ar urma să fie prezentate Comisiei de Apel.

11. Activități de promovare a acreditării

Pe parcursul anului 2019 în scopul promovării acreditării ca un instrument prin care se evaluează competența organismelor de evaluare a conformității și elucidarea beneficiilor acreditării pentru antreprenori, autorități și consumatori, au fost organizate conferințe, mese rotunde, întruniri în grupuri de lucru și comitete, la care au participat reprezentanți ai diferitor părți interesate în activitățile de acreditare.

În scopul promovării acreditării, au fost organizate evenimentele după cum urmează:

- ❖ *Ședința Consiliului de Acreditare (4 ședințe)* – în cadrul ședinței a fost raportat membrilor consiliului stadiul de pregătire al MOLDAC pentru evaluarea paritară EA, precum și rezultatele analizei efectuate de management, inclusiv situația financiară și rezultatele analizei riscurilor. De asemenea, în cadrul ședinței au fost examinate proiectele documentelor modificate ale Sistemului de Management MOLDAC (Politicele MOLDAC, cod PM, și Regulamentul Comitetelor tehnice, cod Reg-01); 12. Instruiri organizate de MOLDAC
- ❖ *Ședința Comitetului Tehnic Organisme de Certificare și Inspecții (2 ședințe)* – spre examinare au fost prezentate proiectele Documentelor Informative.
- ❖ *Ședințe ale Comitetului Tehnic Laboratoare*– spre examinare au fost prezentate proiectele documentelor modificate Documentele de Referință pentru Laboratoare
- ❖ *Conferința consacrată Zilei Mondiale a Acreditării (16.10.2019)* – genericul conferinței aniversare a fost "MOLDAC 15 ani de succes în sprijinul mediului de afaceri din Republica Moldova", care a adunat peste 150 de participanți din diferite domenii, inclusiv mediul de afaceri, reprezentanți ai autorităților de reglementare, Organizației Europene pentru Acreditare, Organismelor de Acreditare membre EA, precum și ai Organismelor de Evaluare a Conformității acreditate de MOLDAC.

12. Instruirile MOLDAC

În anul 2019 au fost organizate de către MOLDAC 11 seminare, la care au participat 203 persoane.

Cursurile de instruire organizate de MOLDAC în 2019

Tip OEC	Indicativ standard	Nr. seminare	Nr. persoane
LÎ	ISO/CEI 17025	4	84
	Validare construcții	1	20
LVM/OI	ISO/CEI 17020	2	36
OCpr	ISO/CEI 17065	2	34
Laboratoare atestate	DG-05	2	29
Total		11	203

În baza analizei Feedback-ului privind nivelul de satisfacere a persoanelor participante la cursurile de instruire, nivelul mediu de satisfacere pentru anul 2019 este de 93.34%.

13. Transparența

Centrul Național de Acreditare MOLDAC dispune de pagină web oficială, www.acreditare.md prin intermediul căreia, părțile interesate au acces direct la toate documentele MOLDAC, precum și la informații relevante activității de acreditare.

Totodată, MOLDAC este disponibil pe rețelele de socializare, și anume pe platformele Twitter și Facebook, pe care săptămânal sunt plasate noutăți și informații suplimentare activității de acreditare, care ar putea fi de interes pentru părțile interesate și clienți.

MOLDAC pune la dispoziția publicului informații despre organismul de acreditare precum și informații privind procesul de acreditare prin intermediul publicărilor, mijloacelor electronice sau altor mijloace. Informații referitoare la activitatea MOLDAC, precum alte informații utile clienților săi, sunt actualizate la intervale corespunzătoare.

14. Colaborarea la nivel național

În temeiul prevederilor p.22 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Instituției Publice „Centrul Național de Acreditare din Republica Moldova” (MOLDAC), aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.77 din 25.01.2013, MOLDAC colaborează cu ministere, alte autorități administrativ centrale, cu autoritățile administrației publice locale, cu alte organizații și instituții publice, urmărind obiectivul implementării politicii de stat în domeniul acreditării și evaluării conformității.

Având în vedere că acreditarea este un instrument utilizat de autoritățile de reglementare pentru a evalua competența organismelor de evaluare a conformității pentru domenii specifice, reglementate de legislația națională, MOLDAC desfășoară o activitate practică de colaborare cu ministerele, care sunt autorități de reglementare pentru anumite domenii.

MOLDAC a încheiat convenții cu 3 ministere privind colaborarea în vederea recunoașterii organismelor de evaluare a conformității acreditate.

De asemenea, MOLDAC are încheiate Acorduri de colaborare cu 6 Autorități administrative și Instituții publice după cum urmează:

- Institutul de Standardizare,
- Institutul Național de Metrologie,
- Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței,
- Camera de Comerț și Industrie,
- Asociația Patronală Profesională în domeniul Metrologiei și Calității Produselor,
- Agenția pentru Supraveghere Tehnică.

În opinia MOLDAC, astfel de colaborări servesc drept suport în consolidarea eforturilor comune pentru creșterea competitivității produselor, contribuie la transpunerea eficientă în practică a prevederilor legislației naționale aplicabile domeniului de acreditare și de supraveghere a pieței în ceea ce privește comercializarea produselor, precum și a prevederilor ce țin de evaluarea conformității și plasarea produselor pe piață.

15. Colaborarea la nivel internațional

În calitate de Membru Asociat al Cooperării Europene pentru Acreditare (EA) reprezentanții MOLDAC au participat la 15 activități EA (Comitete Laboratoare, Certificare, Inspecții, Comunicare și Publicare, Consiliul MLA, Adunarea Generală).

MOLDAC face parte dintre beneficiarii proiectului în desfășurare "Suport pentru cadrul Infrastructurii Calității în contextul DCFTA în Republica Moldova", care acordă sprijin financiar pentru participarea reprezentanților MOLDAC la ședințele Comitetelor de specialitate ale Cooperării Europene pentru Acreditare. În acest sens, cheltuielile aferente deplasărilor au fost acoperite în cadrul acestui proiect.

Nr.	Denumire comitet	Perioada de participare	Număr participanți	Locul desfășurării
1.	Comitetul Armonizare Orizontală EA (HHC)	12-13.03.2019 17-18.09.2019	1 1	or.Brussels (Belgia)
2.	Comitetul Publicare și Comunicare EA (CPC)	18-19.09.2019	1	or.Sofia (Bulgaria)
3.	Comitetul Certificare EA (CC)	12-13.03.2019 03-04.09.2019	1 1	or. Oslo (Norvegia) or.Berlin (Germania)
4.	Comitetul Inspecții EA (IC)	14.03.2019 05-06.09.2019	1 1	or. Oslo (Norvegia) or.Berlin (Germania)
5.	Comitetul de Laboratoare EA (LC)	27-28.03.2019 25-26.09.2019	1 1	or. Paris (Franța) or. Varșovia (Polonia)
6.	Consiliului Acordului Multilateral al EA (MAC)	08-09.05.2019 02-03.10.2019	2 1	or.Reykjavik (Islanda) or.Vilnius (Lituania)
7.	Asambleea Generală EA (EA GA)	22-23.05.2019 20-21.11.2019	1 2	or.Roma (Italia) or.Budapest (Ungaria)
8.	Health Care (Comitetul Laboratoare)	18-19.06.2019 26 -27.11.19	1 1	or.Praga (Cehia), or. Madrid (Spania)

MOLDAC este unul dintre beneficiarii **proiectelor internaționale**, după cum urmează:

1. *Suport Infrastructurii Calității în contextul DCFTA în Republica Moldova* - proiect finanțat de Comisia Europeană. Lansarea proiectului a avut loc în trimestrul IV al anului 2017, cu o durată de 3 ani. Obiectivul major a acestui proiect pentru MOLDAC - este menținerea statutului de semnatar EA BLA.

2. *Promovarea cooperării regionale a țărilor Parteneriatului Estic în domeniul infrastructurii calității (PTB)* – finanțat de Comisia Europeană prin intermediul Ministerului Economiei a Germaniei. Durata proiectului este preconizată pentru 3 ani, țările beneficiare ale proiectului sunt Moldova, Belarus, Georgia, Azerbaidjan, Ucraina și Armenia.